

هوشنگ فلاحتیان: | توسعه صنعت نفت بر پایه تکمیل زنجیره پالایش و ظرفیتهای داخلی

توسعه صنعت نفت بر پایه تکمیل زنجیره پالایش و ظرفیتهای داخلی

توسعه صنعت نفت و بهره‌برداری حداکثری از ذخایر و منابع عظیم نفتی و گازی کشور نیازمند نگاه راهبردی به توسعه و تکمیل زنجیره ارزش این صنعت و تولید محصولات متنوع و مختلف است. در این راستا و به تبع تصویب قانون حمایت از توسعه صنایع پایین‌دستی نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی، با برگزاری مناقصات مربوطه تاکنون به مقدار یک میلیون و ۴۹۰ میلیون بشکه مجوز پالایشی برای متقاضیان صادر شده و پالایشگاه ۳۰۰ هزار بشکه‌ای شهید سلیمانی نیز طی دولت سیزدهم احداث خواهد شد که اقدام‌های اولیه در این رابطه انجام شده است. رویکرد اصلی توسعه ظرفیت پالایشی جدید، توسعه زنجیره پالایش با تکیه بر سرمایه‌های مردمی و استفاده از توان شرکت‌های غیر دولتی و خصوصی است. مضاف بر این،

ظرفیت صنعت پتروشیمی کشور از حدود ۹۱ میلیون تن فعلی به بیش از ۱۴۰ میلیون تن در انتهای برنامه هفتم توسعه خواهد رسید که این امر مهم با تأکید بر تکمیل زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی به خصوص اجرای طرح‌های پیشرو پتروشیمی کشور انجام می‌گیرد.

استفاده از توان مالی- فنی هلدینگ‌های بزرگ پتروشیمی و نیز هلدینگ‌های فعال در صنعت نفت کشور و ورود این شرکت‌ها به فرآیند تأمین خوراک واحدهای پایین‌دستی رویکرد جدیدی است که چند سالی است آغاز شده و این رویداد از دو جنبه حائز اهمیت است. اولاً، امکان توسعه صنایع بالادستی را با استفاده از توان شرکت‌های داخلی فراهم می‌کند و ثانیاً، فرآیند تأمین و تضمین خوراک واحدهای پایین‌دستی بدلیل حضور شرکت‌های مزبور در طرح‌های بالادستی تسهیل می‌شود. چنین رویکردی در رابطه با حضور و مشارکت دیگر بخش‌های مصرف‌کننده سوخت از جمله شرکت‌های فولادی نیز پیاده‌سازی شده و تفاهم‌هایی نیز در این رابطه صورت پذیرفته است.

به دلیل ماهیت شرکت‌های بالایشی و ترکیب سهامداران آنها (ناشی از واگذاری‌های ذیل اصل ۴۴ قانون اساسی) و اعمال قیمت‌های ترجیحی و دستوری در خصوص فرآورده‌های اصلی نفتی، حضور شرکت بالایشی فعلاً در بالادستی و توسعه میدان‌های نفت و گاز میسر نبوده است. ضمن اینکه توسعه صنعت بالایشی کشور و به روزرسانی و بهینه‌سازی پالایشگاه‌های موجود منابع بزرگی اعم از مالی- فنی - فناوری مورد نیاز دارد که در اولویت بوده و لازم است منابع قابل تخصیص شرکت‌های بالایشی به این امر اختصاص یابد.

مجموعه برنامه‌ها و اقدام‌های انجام شده با استفاده حداکثری از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و حضور و مشارکت این شرکت‌ها در فرایند توسعه صنعت نفت مورد تأکید بوده و راه‌اندازی پارک فناوری و نوآوری صنعت نفت و نیز راه‌اندازی مراکز نوآوری در دانشگاه‌های تراز اول کشور و حمایت از شرکت‌های نوپا (استارت‌آپ‌ها) از مهمترین اقدام‌های انجام گرفته در این خصوص است. اجرای طرح‌های تولیدی بار اول از اقدام‌های اولویت‌دار صنعت نفت بوده که با جدیت دنبال می‌شود. امید است با ادامه چنین رویکردی ضمن کاهش وابستگی به خارج و استفاده از توان داخلی در پیشبرد توسعه صنعت نفت، بالندگی و شکوفایی بیشتر کشور را شاهد باشیم.

به منظور مدیریت بحران در فصول سرد سال، تهیه تراز تولید و مصرف گاز و فرآورده‌های نفتی از اقدام‌های اساسی انجام شده در صنعت نفت

بوده و در این زمینه افزون بر برنامه‌های افزایش توان تولید، دیگر اقدام‌های شامل بهینه‌سازی مصرف سوخت و پیشنهاد اصلاح تعرفه‌های گاز طبق قانون نیز پیگیری می‌گردد.

وزارت نفت در جهت سیاست‌های دولت سیزدهم، ضمن راه‌اندازی درگاه صدور مجوزها و اتصال آن به درگاه ملی صدور مجوزها این امکان را فراهم ساخته است که متقاضیان بخش خصوصی علاقمند به فعالیت در صنعت نفت بتوانند تقاضاهای خود را از طریق درگاه ملی صدور مجوزها ثبت نمایند تا در کمترین زمان ممکن بررسی و پاسخ داده شود.

هوشنگ فلاحتیان

معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت